

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษานี้เป็นการศึกษาการตกแต่งกำไรภายใต้แรงจูงใจทำกำไรให้เป็นไปตามที่นักลงทุนคาดหวังจากการพยากรณ์ของนักวิเคราะห์ ตามทฤษฎีความคาดหวัง ได้อธิบายเกี่ยวกับแรงจูงใจของผู้บริหารในการตกแต่งกำไรเพื่อบรรลุเป้าหมายกำไร โดยหนึ่งในแรงจูงใจนั้นคือการหลีกเลี่ยงการรายงานผลการดำเนินงานที่ต่ำกว่าความคาดหวังของนักลงทุน

งานวิจัยฉบับนี้ศึกษาจากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในช่วงเวลา พ.ศ. 2553-2555 โดยใช้ข้อมูลบทวิเคราะห์จากนักวิเคราะห์หุ้น งบการเงินประจำปี โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง ยกเว้นบริษัทที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเงิน บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ใหม่ และกลุ่มบริษัทจดทะเบียนที่แก้ไขการดำเนินงานไม่ได้ตามกำหนด โดยกลุ่มตัวอย่างต้องเป็นไปตามเงื่อนไขของงานวิจัยที่ได้กำหนดไว้ การศึกษาครั้งนี้จึงมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 136 บริษัท จาก 7 กลุ่มอุตสาหกรรม

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาบริษัทที่มีกำไรเป็นไปตามที่นักลงทุนคาดหวังจากการพยากรณ์ของนักวิเคราะห์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2553-2555 จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 136 บริษัท พบว่า กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ มีกำไรเป็นไปตามที่นักลงทุนคาดหวังมากที่สุด มีจำนวน 41 บริษัท คิดเป็น 30% ของจำนวนกลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีกำไรเป็นไปตามที่นักลงทุนคาดหวังน้อยที่สุดคือ กลุ่มอุตสาหกรรมอุปโภคบริโภค มีจำนวน 1 บริษัท คิดเป็น 1% ของจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ทั้งนี้ พบว่ากลุ่มอุตสาหกรรมที่มีค่ารายการคงค้างโดยดุลพินิจของฝ่ายบริหารมากที่สุดคือ กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภค มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ -0.283 และกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีค่ารายการคงค้างโดยดุลพินิจของฝ่ายบริหารน้อยที่สุดคือ กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.02

สำหรับการทดสอบสมมติฐาน การตกแต่งกำไรให้เป็นไปตามที่นักลงทุนคาดหวังจากการพยากรณ์ของนักวิเคราะห์ สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

การตกแต่งกำไรผ่านรายการคงค้างโดยดุลพินิจของฝ่ายบริหาร ผู้วิจัยใช้สถิติทดสอบ t-Test เพื่อทดสอบว่าบริษัทที่มีกำไรเป็นไปตามที่นักลงทุนคาดหวัง มีการใช้รายการคงค้างโดยดุลพินิจของฝ่ายบริหารเพื่อตกแต่งกำไรหรือไม่ จากการทดสอบทางสถิติพบว่า บริษัทที่มีกำไร

เป็นไปตามที่นักลงทุนคาดหวังจากการพยากรณ์ของนักวิเคราะห์จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 136 บริษัท โดยเฉลี่ยมีค่ารายการคงค้างโดยดุลพินิจของฝ่ายบริหารไม่เท่ากับศูนย์ซึ่งแสดงว่ารายการคงค้างดังกล่าวมีค่าแตกต่างไปจากค่ารายการคงค้างปกติ อย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่าบริษัทที่มีกำไรเป็นไปตามที่นักลงทุนคาดหวังดังกล่าว จะมีการตกแต่งกำไรผ่านรายการคงค้างโดยดุลพินิจของฝ่ายบริหาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

การตกแต่งกำไรของบริษัทที่มีกำไรผันผวนมากกว่าและบริษัทที่มีกำไรผันผวนน้อยกว่า ผู้วิจัยได้แบ่งบริษัทที่มีกำไรเป็นไปตามที่นักลงทุนคาดหวังจากการพยากรณ์ของนักวิเคราะห์ ออกเป็นสองกลุ่มโดยใช้กำไรที่ไม่รวมรายการคงค้างโดยดุลพินิจของฝ่ายบริหารในการหาค่าสัมประสิทธิ์ของความผันแปร ในการแบ่งกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สถิติทดสอบ t-Test เพื่อเปรียบเทียบค่าสมบูรณ์ของค่าเฉลี่ยของรายการคงค้างโดยดุลพินิจของฝ่ายบริหาร จากการทดสอบทางสถิติพบว่า บริษัทที่มีกำไรผันผวนมากกว่ามีแนวโน้มตกแต่งกำไรน้อยกว่าบริษัทที่มีกำไรผันผวนน้อยกว่า อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยโดยสรุป ซึ่งให้เห็นว่าบริษัทจำนวนไม่ถึงกึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างที่ทำการวิจัยมีกำไรเป็นไปตามที่นักลงทุนคาดหวังซึ่งได้มาจากการพยากรณ์ของนักวิเคราะห์โดยเป็นการพยากรณ์ตั้งแต่ต้นปี ซึ่งข้อมูลการพยากรณ์ดังกล่าวมาจากข้อมูลในอดีตเป็นสำคัญ ประกอบกับสถานการณ์ในปัจจุบัน โดยมีบริษัทจำนวนมากกว่ากึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างที่ทำการวิจัยมีกำไรเป็นไปตามที่นักลงทุนคาดหวังไว้ อย่างไรก็ตามจากการวิเคราะห์รายการคงค้างโดยดุลพินิจของฝ่ายบริหารของบริษัทที่มีกำไรเป็นไปตามที่นักลงทุนคาดหวังจากการพยากรณ์ของนักวิเคราะห์ สรุปได้ว่ากลุ่มบริษัทดังกล่าวจะมีการตกแต่งกำไรผ่านรายการคงค้างโดยดุลพินิจของฝ่ายบริหารซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่ากลุ่มบริษัทดังกล่าวมีการตกแต่งกำไรให้บรรลุเป้าหมายกำไร ซึ่งผลการทดสอบดังกล่าวสอดคล้องกับทฤษฎีความคาดหวังด้านแรงจูงใจของผู้บริหารในการตกแต่งกำไรเพื่อบรรลุเป้าหมายกำไร และทฤษฎีดัชนีทุนรุกรวม และการศึกษาเชิงประจักษ์ของมัทซุโมโตะ (Matsumoto, 2002) ด้านแรงจูงใจของผู้บริหารที่ต้องการหลีกเลี่ยงการรายงานผลกำไรที่ต่ำกว่าความคาดหวังของนักลงทุน

อย่างไรก็ตาม จากการวิเคราะห์รายการคงค้างโดยดุลพินิจของฝ่ายบริหารของบริษัทที่มีกำไรเป็นไปตามที่นักลงทุนคาดหวังจากการพยากรณ์ของนักวิเคราะห์สำหรับกลุ่มบริษัทที่มีกำไรผันผวนมากและกลุ่มบริษัทที่มีกำไรผันผวนน้อย พบว่าบริษัทที่มีกำไรผันผวนมากกว่าจะมีตกแต่งกำไรน้อยกว่าบริษัทที่มีกำไรผันผวนน้อยกว่า ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างไรก็ตามจะ

เห็นได้ว่าค่าสมบรูณ์รายการคงค้างโดยดุลยพินิจของฝ่ายบริหารของกลุ่มที่มีกำไรผันผวนมากโดยเฉลี่ยมีค่ามากกว่ากลุ่มที่มีกำไรผันผวนน้อย โดยสำหรับผลของการทดสอบที่ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน อาจเกิดจากสาเหตุอื่น ๆ หลายสาเหตุ อาทิ เช่น

1. กลุ่มบริษัทที่มีกำไรผันผวนมาก อาจมิได้มีเจตนาที่จะตกแต่งเพื่อการทำการปรับกำไรให้สม่ำเสมอ/ การเกลี้ยกำไร แต่อาจตกแต่งเพื่อให้กำไรเป็นไปตามที่นักลงทุนคาดหวัง

2. ข้อมูลที่ใช้ในการทดสอบอาจไม่เพียงพอ เนื่องจากงานวิจัยฉบับนี้ เลือกกลุ่มตัวอย่างจากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2553-2555 ที่มีข้อมูลงบการเงินย้อนหลัง 6 ปี จากนั้นทำการจัดเรียงให้ได้ข้อมูลบริษัทที่ซ้ำกันและแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มบริษัทที่มีกำไรผันผวนมากและกลุ่มบริษัทที่มีกำไรผันผวนน้อย ทำให้คงเหลือกลุ่มตัวอย่างเพียง 33 บริษัท โดยกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวมีจำนวนปีของกำไรที่นำมาหาความผันผวนของกำไรเพียงไม่เกิน 3 ปีบริษัท อาจเป็นสาเหตุให้ข้อมูลดังกล่าวอาจยังไม่เพียงพอต่อการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. การวิจัยในครั้งต่อไป ควรขยายช่วงเวลาที่ใช้ในการวิจัยออกไป เพื่อให้มีกลุ่มตัวอย่างที่มากขึ้น และเพื่อขยายสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีกำไรเป็นไปตามที่ตลาดคาดหวังและกลุ่มตัวอย่างที่กำไรไม่เป็นไปตามที่ตลาดคาดหวัง ซึ่งอาจจะทำให้ผลการทดสอบมีความถูกต้องและสะท้อนให้เห็นถึงความเป็นจริงมากยิ่งขึ้น

2. ตัวแบบที่ใช้ในการประมาณค่าของรายการคงค้างมีหลายตัวแบบ อาจเปลี่ยนตัวแบบที่ใช้ในการทดสอบการตกแต่งกำไรผ่านรายการคงค้าง เพื่อให้ได้รายการคงค้างที่มีความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุด

3. อาจมีการเปลี่ยนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เช่น กลุ่มบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ใหม่ เป็นต้น